PRÁVNICKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

Uplatniť alebo neuplatniť právo EÚ?

Vplyv na obchod medzi členskými štátmi EÚ ako jurisdikčné kritérium

Ondrej Blažo
Ústav európskeho práva

- „Môže byť niekto postihnutý za to, že by mohol narušiť obchod medzi členskými štátmi?“

Regulácia ekonomickej činnosti

- Vnútroštátna
- EÚ
- Medzinárodná

- Je vplyv na obchod medzi členskými štátmi kritériom pre posúdenie právomoci EÚ
  - Aká intenzita vplyvu sa požaduje?

Normy vnútorného trhu EÚ

- Uplatňujú sa bez obmedzenia
- Limitovaná jurisdikcia

- Výlučná právomoc
  - Zdržanlivosť pri limitoch rozsahu kompetencie

- Spoločná právomoc
  - Subsidiarita

„Obmedzenie“ právomocí EÚ

- Vyplýva z práva EÚ
  - Primárne právo
  - Sekundárne právo
  - Judikatúra
- Spôsoby
  - Prahové hodnoty
  - *De minimis*
  - Kvalitatívne posúdenie vplyvu na obchod

Štyri slobody vnútorného trhu (tovar, osoby, služby, kapitál)

- Aplikácia zákazov pri akejkoľvek prekážke
  - *De minimis* nepotvrdené
    - C-177/82 Van de Haar
    - C-67/97 Bluhme

Štyri slobody vnútorného trhu (tovar, osoby, služby, kapitál)

- Aplikácia zákazov pri akejkoľvek prekážke
  - *De minimis* nepotvrdené?
    - C-266/96 Corsica Ferries France
    - C-44/98 BASF
      - Príliš „nepriame a vzdialené" obmedzenie

Štyri slobody vnútorného trhu (tovar, osoby, služby, kapitál)

- Čl. 114 ZFEÚ
  - Smernice o verejnom obstarávaní
  - DMA
  - .....

Smernice o verejnom obstarávaní

- Legálne definované *de minimis*
  - Prahové hodnoty pre uplatnenie smerníc
- Zásady vyplývajú priamo z primárneho práva – relativizácia *de minimis*
    - C-347/06 ASM Brescia
    - C-221/12 Belgacom

DMA (nariadenie) 2022/1925

- „Preventívna“ harmonizácia
- Čl. Označenie „strážcov prístupu“
  - Čl. 3(2) – prahové hodnoty
  - Čl. 3(8) – nedosahuje prahové hodnoty
    - Vplyv aktivít nie je kritériom

Hospodárska súťaž – pravidlá platné pre štáty

- Legálne *de minimis*
- Nar. 1407/2013
  - Opatrenia *de minimis* nespĺňajú kritériá čl. 107 ZFEÚ

Hospodárska súťaž
- pravidlá pre podniky

- Čl. 101 ZFEÚ „….dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaž v rámci vnútorného trhu….“
- Čl. 102 ZFEÚ „Akékoľvek zneužívanie dominantného postavenia na vnútornom trhu či jeho podstatnej časti jedným alebo viacerými podnikmi sa zakazuje ako nezlučiteľné s vnútorným trhom, ak sa tým môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi“

Hospodárska súťaž
- pravidlá pre podniky

- Čl. 101 ZFEÚ „....dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy, ktoré nie nepatrným spôsobom môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok nie zanedbateľné vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaž v rámci vnútorného trhu....“
- Čl. 102 ZFEÚ „Akékoľvek zneužívanie dominantného postavenia na vnútornom trhu či jeho podstatnej časti jedným alebo viacerými podnikmi sa zakazuje ako nezlučiteľné s vnútorným trhom, ak sa tým môže nie nepatrným spôsobom ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi“

Hospodárska súťaž - pravidlá pre podniky

- *De minimis*
- NAAT
  - Judikatúra
  - Oznámenia EK
- Vplyv na obchod explicitné jurisdikčné kritérium
- Na posúdení orgánov ochrany hospodárskej súťaže (NCAs)
- NCAs notifikujú aplikáciu práva EÚ nie neaplikáciu

Hospodárska súťaž - pravidlá pre podniky

- C-226/11 Expedia
- *Článok 101 ods. 1 ZFEÚ a článok 3 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby vnútroštátny orgán pre hospodársku súťaž uplatnil článok 101 ods. 1 ZFEÚ na dohodu medzi podnikmi, ktorá môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, ale ktorá nedosahuje prahové hodnoty stanovené Európskou komisiou v oznámení o dohodách menšieho významu, ktoré neobmedzujú významne hospodársku súťaž podľa článku 81 ods. 1 [ES] (de minimis), ak táto dohoda predstavuje citeľné obmedzenie hospodárskej súťaže v zmysle tohto ustanovenia.*

Smernica 2014/104

- Čl. 2(1) „porušenie práva hospodárskej súťaže“ je porušenie článku 101 alebo 102 ZFEÚ alebo porušenie vnútroštátneho práva hospodárskej súťaže
- Čl. 2(3) „vnútroštátne právo hospodárskej súťaže“ sú ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré prevažne sledujú rovnaké ciele ako články 101 a 102 ZFEÚ a ktoré sa uplatňujú v tom istom prípade a súbežne s právom hospodárskej súťaže Únie

Kontrola koncentrácií (Nariadenie ES o fúziách)

- Čl. 1 – koncentrácia s významom pre Úniu
- Čl. 22 - „podprahové koncentrácie“
  - ….ale ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi a hrozí, že značne ovplyvní hospodársku súťaž na území členského štátu alebo štátov…

Nariadenie (EÚ) 2022/2560 o zahraničných subvenciách narúšajúcich vnútorný trh

- „zjednotení v rozmanitosti“
- Právny základ
  - čl. 114 ZFEÚ – spoločná právomoc na vnútornom trhu
  - čl. 207 ZFEÚ – výlučná právomoc v oblasti SOP
- Rozsah vecnej pôsobnosti
  - Verejné obstarávanie – v rozsahu smernice o VO
  - Koncentrácie nie v rozsahu nariadenia o fúziách
    - Samostatná definícia

Obchod medzi členskými +/-

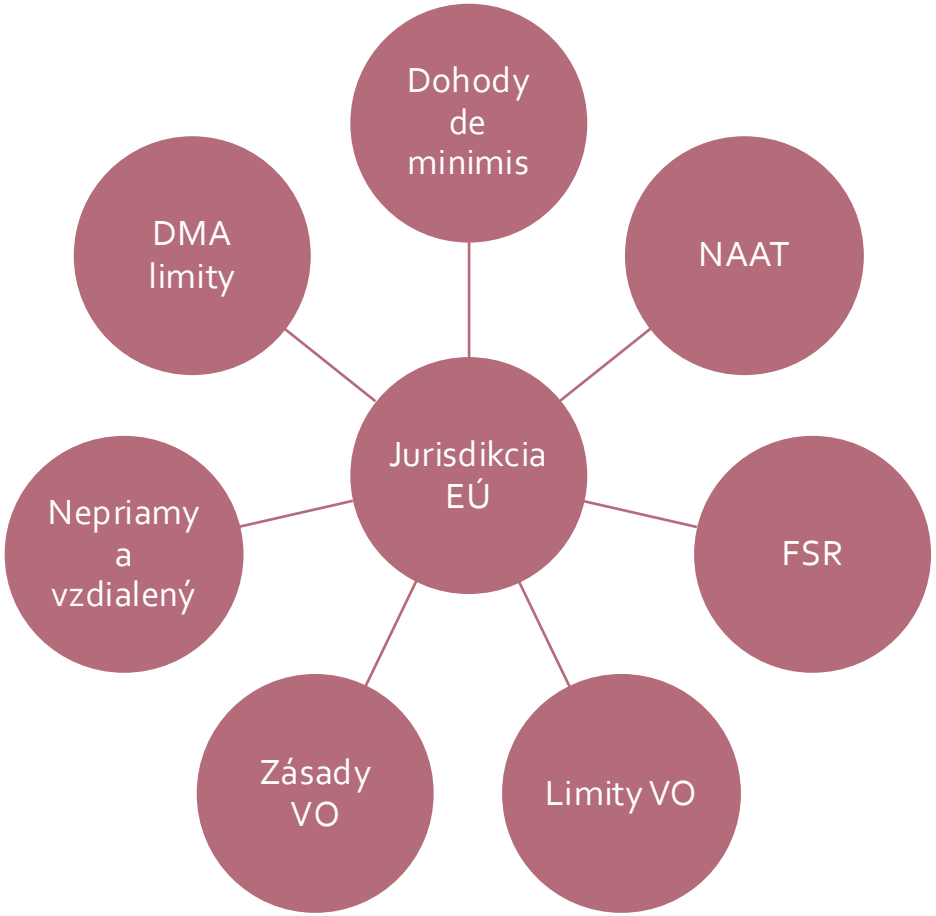

Dôsledky
Predvídateľnosť limitov

- Paralelná aplikácia
- Kto je adresát – plánovaný
- Kto **môže byť** adresát
  - Napr. VO – orgány štátu, iné verejnoprávne subjekty, súkromné subjekty
- Zodpovednosť za škodu
  - Horizontálny účinok
    - vnútroštátny orgán HS sa rozhodne neaplikovať právo EÚ

Ďakujem za pozornosť

„Sila pravdy je nepremožiteľná, keď je vyzbrojená svetlom poznania.“

Ján Amos Komenský